

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกรรมการ ๑ กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๖

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๘/

วันที่

มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ปัญหาการยึด आयัด หรือบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัล

เรียน ประธานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ

ตามที่คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ สภาผู้แทนราษฎร ได้มอบหมายให้ ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมการฯ ศึกษาเรื่อง ปัญหาการยึด आयัด หรือการบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัล ตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของ คณะกรรมการฯ นั้น

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเรียบร้อยแล้ว จึงขอ นำเสนอข้อมูลดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

สินทรัพย์ดิจิทัล เช่น สกุลเงินดิจิทัล มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดี คือ มีความสะดวกรวดเร็วในการโอนโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยหรือไม่ต้องค่าธรรมเนียมให้กับตัวกลางในการโอนระหว่างกันและสามารถโอนข้ามประเทศ ข้ามทวีปก็ได้ แต่ก็มีข้อเสีย กล่าวคือ อาจเกิดการหลอกลวงลงทุนได้โดยง่าย โดยเฉพาะบุคคลที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอแล้วเข้าไปลงทุนก็อาจถูกหลอกลวงรัฐบาลจึงได้ตราพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น ด้วยเหตุผลอันเป็นแรงจูงใจเพื่อประโยชน์ในการกำกับควบคุมการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อคุ้มครองผู้ลงทุนมิให้ถูกฉ้อโกงหรือถูกหลอกลวงจากผู้ที่ไม่สุจริตและป้องกันการนำสินทรัพย์ดิจิทัลไปใช้ฟอกเงินสนับสนุนธุรกรรมที่ผิดกฎหมาย และเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมและการประกอบธุรกิจมีความโปร่งใส อันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดย ฝ่ายบริหารอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่บัญญัติไว้ว่า “...ในกรณีนี้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้”

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้...”

ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล กำกับควบคุมการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลแล้ว แต่ก็ยังปรากฏว่ายังมีการหลอกลวงลงทุนสินทรัพย์ดิจิทัล สร้างความเสียหายต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก ซึ่งปรากฏเป็นข่าวอยู่บ่อยครั้ง ยกตัวอย่างเช่น เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ก็ปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์มติชน ได้มีกลุ่มผู้เสียหายเดินทางไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อ กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี กรณีลงทุนเงินดิจิทัลสกุลบิทคอยน์กับเว็บไซต์ชื่อดัง ซึ่งภายหลังไม่สามารถถอนเงินออกจากระบบได้ รวมความเสียหายมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีการดำเนินคดีทางกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา ความรับผิดชอบทางอาญาหากผิดต้องรับโทษติดคุก ส่วนความรับผิดชอบทางแพ่งหากผิดก็ต้องมีการชดใช้ความเสียหายให้กับผู้ที่ได้รับความเสียหาย จึงเกิดประเด็นคำถามทาง

กฎหมายที่น่าสนใจว่า บิทคอยน์ เป็นเพียงหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางคอมพิวเตอร์เท่านั้นไม่มีรูปร่างและจับต้องไม่ได้ และโดยสภาพของบิทคอยน์มีความผันแปรสูงมากมีเปลี่ยนแปลงราคาขึ้นลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา อีกทั้งบิทคอยน์มีฐานการออกที่ต่างประเทศ ดังนั้น ในทางกฎหมายและทางปฏิบัติจะมีปัญหาในการยึดอายัด หรือบังคับคดีได้หรือไม่อย่างไร

๒. ประเด็นการพิจารณา

ปัญหาในทางปฏิบัติของการยึดอายัด และบังคับคดีของสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น บิทคอยน์นั้น ตามกฎหมายที่มีอยู่จะสามารถยึดอายัด หรือบังคับคดีได้หรือไม่อย่างไร

๓. ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๓.๑ ข้อมูลด้านกฎหมาย (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ หมายเลข ๑)

๓.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๒

๓.๑.๒ พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑ , ๕๒

๓.๑.๓ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๓๘ , ๒๑๔

๓.๑.๔ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคความแพ่ง มาตรา ๒๗๒, ๒๗๓

๓.๒ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ หมายเลข ๒)

๔. วิเคราะห์ประเด็นการพิจารณา

๔.๑ สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นสิ่งที่สามารถยึดอายัด หรือบังคับคดีได้หรือไม่ตามกฎหมาย มีประเด็นต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า “สินทรัพย์ดิจิทัล” เช่น บิทคอยน์ นั้น เป็น “ทรัพย์สิน” ตามความหมายของกฎหมายหรือไม่ สามารถกล่าวได้ว่า บิทคอยน์ นั้น เป็นหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางคอมพิวเตอร์ไม่มีรูปร่าง แต่เป็นสิ่งที่มีความและถือเอาได้ สามารถถูกแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดได้และสามารถถูกใช้เพื่อการชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย เป็นสิ่งที่มีมูลค่าจึงถือเป็นทรัพย์สินตามความหมายของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘ ที่บัญญัติไว้ว่า “ทรัพย์สิน หมายความว่ารวมทั้งทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้” จากบทบัญญัติข้างต้นจึงมีประเด็นให้ต้องพิจารณาต่อไปว่า “สินทรัพย์ดิจิทัล” เช่น บิทคอยน์ นั้น จะเป็นสิ่งที่สามารถยึดอายัด หรือบังคับคดีเพื่อชำระหนี้ตามกฎหมายได้หรือไม่ ในประเด็นนี้ พิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อบิทคอยน์ถือเป็นทรัพย์สินตามกฎหมายแล้วสามารถยึดอายัด หรือบังคับคดีได้ เนื่องจากเป็นทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๑๔ ที่บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๗๓๓ เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะให้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง รวมทั้งเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกค้างชำระแก่ลูกหนี้ด้วย”

๔.๒ การยึดสินทรัพย์ดิจิทัล โดยที่การยึดอายัดนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคความแพ่ง มาตรา ๒๗๒ ได้กำหนดให้ศาลมีอำนาจออก “คำบังคับ” พันที่ที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และให้ถือว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทราบคำบังคับแล้ว ในกรณีที่ศาลกำหนดให้ลูกหนี้ส่งมอบสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น บิทคอยน์ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ศาลอาจจะออกคำบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาทำการส่งมอบรหัส หรือกระเป๋าเงินดิจิทัล โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคความแพ่ง มาตรา ๒๗๓ วรรคหนึ่งซึ่งบัญญัติว่า “ถ้าในคำบังคับได้กำหนดให้ใช้เงิน หรือให้ส่งทรัพย์สิน หรือให้กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการ อย่างไรก็ดี ให้ศาลระบุไว้ในคำบังคับนั้นโดยชัดแจ้งซึ่งระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ อันจะต้องใช้เงินส่งทรัพย์สิน กระทำการหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ นั้น แต่ถ้าเป็นคดีมโนสารศาลไม่จำเป็นต้องให้เวลาแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเกินกว่าสิบห้าวันในอันที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น” พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาการยึดสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น บิทคอยน์ มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับข้อมูลที่จำเป็นต่อการเข้าถึงบิทคอยน์ เช่น รหัสผ่านของบัญชีผู้ใช้ (account passwords) รหัสผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ (computer passwords) และรหัสผ่านของอุปกรณ์ (device PINs and passwords) เป็นต้น ศาลอาจอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๓ วรรคหนึ่งกำหนดให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาส่งมอบทรัพย์สินหรือกระทำการใด ๆ อันจำเป็นต่อการเข้าถึงบิตคอยน์ของลูกหนี้ได้ หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดี ก็ชอบที่จะร้องขอให้มีการบังคับคดีโดยวิธียึดบิตคอยน์ได้

๔.๓ ปัญหาการยึดอายัดสินทรัพย์ดิจิทัล ในการยึดสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น การยึดบิตคอยน์แล้วจะต้องทำให้ไพรเวทคีย์ (เป็นรหัสส่วนตัวซึ่งเป็นรหัสทางคณิตศาสตร์) ของบิตคอยน์ที่จะถูกยึดนั้นถูกจัดเก็บอย่างปลอดภัยและให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่จะสามารถเข้าถึงไพรเวทคีย์ดังกล่าว ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้บัญญัติมาตรา ๒๗๔ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรักษาไว้โดยปลอดภัยซึ่งเงินทรัพย์สินและเอกสาร ที่ได้มาตามอำนาจหน้าที่ของตน รวมทั้งให้มีอำนาจขัดขวางมิให้บุคคลใดสอดเข้าเกี่ยวข้องโดยมิชอบด้วยกฎหมายกับเงินหรือทรัพย์สินหรือเอกสารเช่นว่านั้น ตลอดจนมีอำนาจติดตามและเอาคืนซึ่งเงิน หรือทรัพย์สินหรือเอกสารดังกล่าวจากบุคคล ผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือเอาไว้

ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในทางปฏิบัติในกรณีที่ข้อมูลเกี่ยวกับไพรเวทคีย์นั้นไม่ได้ถูกบันทึกไว้ในเอกสารแต่ถูกบันทึกอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ กรณีนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไม่ได้บัญญัติวิธีการเอาไว้โดยเฉพาะ และเทียบเคียงกับวิธีการสำหรับการยึดทรัพย์สินอื่นได้ยาก เช่น หากเปรียบเทียบกับการยึดหุ้นและสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาแล้วจะเห็นได้ว่า ไพรเวทคีย์ นั้น ไม่ได้มีจดทะเบียนกับนายทะเบียนไว้ กรณีของหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัดมีการจดทะเบียนไว้ ต่อประเด็นดังกล่าวสามารถพิจารณาโดยเทียบเคียงกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๑๑/๒๕๕๗ ซึ่งมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่าข้อมูลที่ถูกเก็บอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นมีลักษณะเป็น “เอกสาร” ตามกฎหมายหรือไม่ ซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๗) ได้นิยามความหมายของคำว่า “เอกสาร” หมายความว่ากระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผังหรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ถ่ายภาพหรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น การที่จำเลยพิมพ์หนังสือแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายอุปกรณ์กันระเบิด พร้อมรายละเอียดดังกล่าวข้างต้นลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ถือเป็นการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นวัตถุอื่นใดทำให้ปรากฏความหมายซึ่งสามารถอ่านหรือเห็นความหมายได้โดยบุคคลที่พิมพ์ตัวอักษรนั้นแล้วเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวเพื่อเป็นหลักฐานซึ่งสามารถนำไปใช้ได้เมื่อต้องการจะใช้ จึงเป็นเอกสารตามความหมายของบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว หากนี้เอาเหตุผลแห่งการวินิจฉัยดังกล่าวมาปรับใช้กับกรณีของข้อมูลไพรเวทคีย์ในกรณีของบิตคอยน์แล้ว สามารถกล่าวได้ว่าข้อมูลเกี่ยวกับไพรเวทคีย์ย่อมเป็นเอกสารตามความหมายของกฎหมายเช่นกัน เนื่องจากคอมพิวเตอร์ได้ถูกใช้เป็นวัตถุอื่นใดทำให้ปรากฏความหมายซึ่งสามารถอ่านหรือเห็นเพื่อที่จะได้นำข้อมูลเกี่ยวกับไพรเวทคีย์มาใช้เมื่อต้องการ และเมื่อข้อมูลที่ถูกเก็บอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นมีลักษณะเป็น “เอกสาร” ตามกฎหมายแล้ว เจ้าพนักงานจึงมีอำนาจตามกฎหมายที่จะยึดเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวได้เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี

นอกจากนี้ พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑ ก็ได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรหรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจ หรือผู้เสนอขายโทเคนตลอดจนให้อำนาจสั่งให้ผู้เกี่ยวข้องส่งข้อมูลได้ซึ่งเป็นประเด็นเรื่องอำนาจในทางกำกับดูแล แต่ในทางบังคับคดีแพ่งยังคงต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๒ จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมบังคับคดี คณะกรรมการหลักทรัพย์ฯ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะได้มีความร่วมมือกันเพื่อใช้ข้อมูลจากการกำกับดูแลมาใช้บังคับคดีได้

๔.๔ กรณีปัญหาผู้ให้บริการสินทรัพย์ดิจิทัลอยู่ต่างประเทศจะอย่างไร ประเด็นจะมีความยุ่งยากมากขึ้นหากผู้ให้บริการสินทรัพย์ดิจิทัลไม่ใช่ผู้ประกอบการไทย แต่เป็นผู้ให้บริการต่างประเทศ การติดตามจึงไม่ใช่เรื่องง่าย จำเป็นต้องมีความร่วมมือในการสอบสวนในเชิงลึกและทางเทคนิค จึงควรที่จะมีความร่วมมือระหว่างประเทศในการบังคับคดี ในทำนองเดียวกันกับคดีอาญาที่ประเทศไทยก็มีกรอบความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ ในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๒ ก็ได้เปิดช่องให้สามารถมีความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เจ้าพนักงานก็อาจขอความร่วมมือในช่องทางนี้ด้วยก็ได้

๔.๕ สินทรัพย์ดิจิทัล เช่น บิทคอยน์ ที่ยึดหรืออายัดจะจัดเก็บอย่างไร การยึดบิทคอยน์ของลูกหนี้นั้นควรจะถูกโอนไปจัดเก็บยังที่ใด เห็นว่ามีความจำเป็นที่รัฐจะต้องสร้างที่เก็บบอลเล็ทอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐขึ้น (กระเป๋าเงินดิจิทัลของรัฐบาล) โดยให้มีการควบคุมโดยรัฐ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการยึด อายัด หรือบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัล

๔.๖ บุคคลใดบ้างเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี เมื่อพิจารณากระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น บิทคอยน์ เห็นได้ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลหลายฝ่ายทั้งที่เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาและไม่ใช่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา กรณีนี้จึงมีประเด็นต้องพิจารณาว่าผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัลนั้นจะเป็นบุคคลใดเกี่ยวข้องได้บ้าง และผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวจะมีสิทธิใดบ้าง ยกตัวอย่างเช่น เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและลูกหนี้ตามคำพิพากษา ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นเจ้าของบิทคอยน์ ย่อมมีสิทธิรู้เห็นในการดำเนินการบังคับคดีที่ตนมีส่วนได้เสีย เช่น ในขณะที่เจ้าพนักงานเข้าตรวจค้นหรือยึดเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งถูกใช้เป็นที่พักพิงทรัพย์สิน โดยจะต้องไม่ป้องกันหรือขัดขวางการดำเนินการดังกล่าวของเจ้าพนักงาน ในกรณีที่เจ้าพนักงานได้ทำการยึดบิทคอยน์ของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น บุคคลดังกล่าวก็ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียอาจร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนหรือเฉพาะส่วนของตนก็ได้ นอกจากนี้ หากเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานจำเป็นต้องตรวจสอบการทำธุรกรรมเพื่อประโยชน์ในการสืบทราบหรือค้นหาสินทรัพย์ดิจิทัล โดยอาจจะต้องทำการตรวจค้นหรือขอข้อมูลจากบุคคลที่ไม่ได้เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา เช่น ผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนบิทคอยน์ (exchange) ในกรณีนี้ผู้ให้บริการได้รับความเสียหายจากการตรวจค้น ก็อาจถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้ เห็นว่าบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีนั้น มิได้หมายความเฉพาะคู่ความเท่านั้น บุคคลอื่นนอกจากคู่ความก็อาจเป็นผู้มีส่วนได้เสียได้

๕. ความเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณา

๕.๑ ความเห็น

ผู้ศึกษาเห็นว่าสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น บิทคอยน์ เป็นทรัพย์สินที่สามารถยึด อายัดหรือบังคับคดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักกฎหมายตามความหมายของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘ ที่บัญญัติไว้ว่า “ทรัพย์สิน หมายความรวมทั้งทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้” จึงเป็นทรัพย์สินที่สามารถยึด อายัด หรือบังคับคดีได้ และสอดคล้องกันกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๑๑/๒๕๕๗ ที่วินิจฉัยว่า ข้อมูลที่ถูกเก็บอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นมีลักษณะเป็น “เอกสาร” ตามกฎหมายจึงสามารถยึดและอายัดได้

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

การยึด อายัดหรือบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น บิทคอยน์ หลังจากที่ได้ยึดไพรเวทคีย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษามาแล้ว ควรจะมีการเก็บรักษาไพรเวทคีย์หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับบอลเล็ทอิเล็กทรอนิกส์เอาไว้ในที่ปลอดภัย และต้องพิจารณาว่าจะโอนบิทคอยน์ของลูกหนี้มาเก็บรักษาไว้หรือไม่ หรือจะมีการ

จำหน่ายออกไปทันที เนื่องจากราคาบิทคอยน์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น รัฐควรสร้างวอลเล็ทอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐบาลขึ้น (กระเป๋าเงินดิจิทัลของรัฐ) เพื่อประโยชน์ในการยึด आयัด หรือการบังคับคดี อีกทั้ง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ รัฐควรออกเป็นประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในทางปฏิบัติการยึด आयัด และบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัลต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับหลักกฎหมายโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๒ และมาตรา ๒๗๙ อย่างไรก็ตามในกรณีเป็นผู้ประกอบการต่างประเทศการติดตามให้ได้ไพเราะทศย์จำเป็นต้องมีความร่วมมือในการสอบสวนในเชิงลึกและทางเทคนิค จึงควรที่จะมีความร่วมมือระหว่างประเทศในการบังคับคดีร่วมกันต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและอนุญาตให้นำเสนอบันทึกเสนอความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการมาธิการ เพื่อพิจารณาต่อไป

(นายมิตร โปติยะ)
นิติกรชำนาญการ

(นางจรรยาพรณ์ สุขุมลพพงษ์)
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานคณะกรรมการมาธิการ
การพัฒนาเศรษฐกิจ

(นางอารยะหญิง จอมพลาพล)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมมาธิการ ๑

งานวิชาการ สำนักกรรมมาธิการ ๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกรรมการ ๑ กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๕๖

ที่ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ปัญหาการยึด อายัด หรือบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

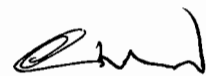
ตามที่ ข้าพเจ้า นายมิตร โปติยะ กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ สำนักกรรมการ ๑ ได้รับมอบหมายให้จัดทำบันทึกเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ คณะกรรมการ เพื่อเตรียมความพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ ตามแผนยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาสำนักกรรมการ ๑, ๒, ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดทำบันทึกเสนอความเห็นเรื่อง “ปัญหาการยึด อายัด หรือบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัล” เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งบันทึกเสนอความเห็นดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมา พร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายมิตร โปติยะ)
นิติกรชำนาญการ

เห็นชอบ
เผยแพร่ Intranet

(นางอารยวรรณ ชอมพลาพต)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑
๑ เม.ย. ๖๒

(นางอารยวรรณ ชุมมาลพงษ์)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ

เรียน ผอ.สำนักกรรมการ ๑

ด้วย มีบันทึกเสนอความเห็น ๓. ของเลขที่ ๓๖

ได้ผ่านทบทวนเชิงเทคนิคของคณะทำงาน ๓. เมื่อวันที่ ๒๕ มี.ค. ๖๒

รายละเอียดตามแนบ

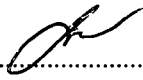
ขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

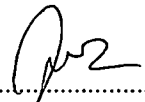

๑๗ มี.ค. ๖๒

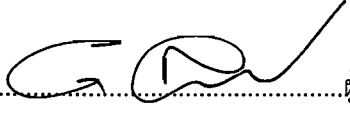
แบบประเมินมาตรฐานสำหรับใช้ในการพิจารณาบันทึกเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา
ของคณะกรรมการธิการ สำนักกรรมการ ๑

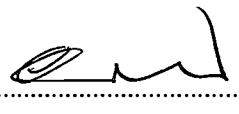
ชื่อเรื่อง “ปัญหาการยึด आयัด หรือบังคับคดีสินทรัพย์ดิจิทัล”

ลำดับที่	ประเด็นการประเมิน	ผ่าน	แก้ไข	ไม่ผ่าน
เกณฑ์การพิจารณาด้านเนื้อหา และความถูกต้อง				
๑.	ความเป็นมา	✓		
๒.	ประเด็นพิจารณา	✓		
๓.	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	✓		
๔.	วิเคราะห์ประเด็นการพิจารณา	✓		
๕.	ความเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณา	✓		
เกณฑ์การพิจารณาด้านภาษา และรูปแบบการเขียน				
๑.	การจัดลำดับหัวข้อและเนื้อหา	✓		
๒.	การใช้ภาษาและการเรียบเรียง	✓		
๓.	ความถูกต้องในการจัดพิมพ์ ตัวสะกด และวรรคตอน	✓		
เกณฑ์การพิจารณาด้านการอ้างอิงที่มาของข้อมูล				
๑.	เอกสารแนบที่เกี่ยวข้อง	✓		

(ลงชื่อ)..........ผู้จัดทำ
(นายमितร์ โปตียะ)
นิติกรชำนาญการ
วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒

(ลงชื่อ)..........ผู้ตรวจสอบ
(นางจรรวณ สุขุมาลพงษ์)
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานคณะกรรมการธิการการพัฒนาเศรษฐกิจ
วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

(ลงชื่อ)..........ผู้ตรวจสอบ
(นายอรุณ LAYPHONGMAEW)
ประธานคณะทำงานกลั่นกรองเอกสารวิชาการฯ
วันที่ ๒๘.๓.๖๒

(ลงชื่อ)..........ผู้รับรอง
(นางอารยะหญิง จอมพลลาพล)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑
วันที่ ๑ เม.ย. ๖๒

เอกสารแนบหมาย ๑

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๒

มาตรา ๑๗๒ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์ จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรี

ต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติหรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎร ยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิก มีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและของวุฒิสภา และการยืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือ สถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าวด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือด้วยเครื่องมืออื่นใด ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ ของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์และหนี้สินของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้ง เอกสาร หลักฐาน หรือ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือผู้ให้บริการระบบเสนอขาย โทเคนดิจิทัล หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของบุคคลดังกล่าวด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือ ด้วยเครื่องมืออื่นใด ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือ อุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล เพื่อตรวจสอบหลักฐานหรือข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือผู้เสนอขาย โทเคนดิจิทัลหรือ กิจการของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล

(๔) เข้าไปในสถาบันการเงินหรือสถานที่ใดในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือ ในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อทำการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลอื่นที่อาจ เกี่ยวข้องกับการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(๕) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หลักฐาน หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำ ความผิดตามพระราชกำหนดนี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี ทั้งนี้ การออก คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวต้องระบุเหตุผล ความจำเป็น และสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้น

(๖) สั่งให้กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้สอบบัญชีของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล หรือผู้รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของ บุคคล ดังกล่าวด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นใด มาให้ถ้อยคำ หรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือหลักฐานอื่นเกี่ยวกับกิจการ การดำเนินงาน สินทรัพย์และหนี้สินของบุคคล ดังกล่าว หรือสั่งให้ บุคคลดังกล่าวส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง ด้วยก็ได้

(๗) สั่งให้บุคคลใด ๆ ที่ทำธุรกรรมเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลกับหรือผ่านผู้ประกอบธุรกิจ สินทรัพย์ดิจิทัล มาให้ถ้อยคำ หรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลอื่นใด ที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกรรมดังกล่าว

(๘) สั่งให้บุคคลใด ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่มาให้ถ้อยคำ หรือ ส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็น แก่การปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) (๒) หรือ (๔) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม (๗) และ (๘) จะต้องเป็นการกระทำต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับเรื่องที่กำลังดำเนินการตรวจสอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ก่อน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องกำหนดระยะเวลาอันสมควรที่จะให้บุคคลดังกล่าวสามารถปฏิบัติ ตามคำสั่งได้

มาตรา ๕๒ เมื่อหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลหรือ กฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันของต่างประเทศร้องขอ ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจให้ความช่วยเหลือ ในการรวบรวม หรือตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลหรือกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันของประเทศผู้ร้องขอ ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลือ ในกรณีดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) การให้ความช่วยเหลือนั้นต้องไม่ขัดต่อประโยชน์สาธารณะหรือการรักษาความลับของประเทศ

(๒) การกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้นเข้าลักษณะประเภทความผิดตาม พระราชกำหนดนี้

(๓) หน่วยงานต่างประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือตกลงหรือยินยอมที่จะให้ความช่วยเหลือ ในทำนองเดียวกันเป็นการตอบแทนหากได้รับคำร้องขอจากสำนักงาน ก.ล.ต.

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้นำความในมาตรา ๕๑ และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๓๘ ทรัพย์สิน หมายความรวมทั้งทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคา และอาจถือเอา
ได้

มาตรา ๒๑๔ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๗๓๓ เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะให้ชำระหนี้ของตนจาก
ทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง รวมทั้งเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกค้างชำระแก่ลูกหนี้ด้วย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ. ๒๕๖๗

มาตรา ๒๗๒ ถ้าศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งอย่างใดซึ่งต้องมีการบังคับคดีแก่ ลูกหนี้ตามคำพิพากษาก็ให้ศาลออกคำสั่งบังคับทันทีที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และให้ถือว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทราบคำสั่งแล้วในวันนั้น

ในคดีที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณา และลูกหนี้ ตามคำพิพากษา หมายความ หรือผู้รับมอบฉันทะจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งดังกล่าวให้มาฟังคำพิพากษา หรือคำสั่ง มิได้อยู่ในศาลในเวลาที่จะออกคำสั่ง ให้บังคับตามมาตรา ๑๙๙ ทวิหรือมาตรา ๒๐๗ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๗๓ ถ้าในคำสั่งได้กำหนดให้ใช้เงิน หรือให้ส่งทรัพย์สิน หรือให้ กระทำการหรืองดเว้น กระทำการอย่างใด ๆ ให้ศาลระบุไว้ในคำสั่งนั้นโดยชัดแจ้ง ซึ่งระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ อันจะต้องใช้เงิน ส่งทรัพย์สิน กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการใด ๆ นั้น แต่ถ้า เป็นคดีมีโนสารศาลไม่จำเป็นต้องให้เวลาแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเกินกว่าสิบห้าวันในอันที่จะปฏิบัติตาม คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

ในคดีที่มีเหตุตามมาตรา ๒๗๒ วรรคสอง ให้ศาลให้เวลาแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ในอันที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เริ่มนับแต่วันที่ถือว่าลูกหนี้ตามคำ พิพากษาได้ทราบคำสั่งแล้ว เว้นแต่ศาลจะได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้งในเวลาที่จะออกคำสั่งหรือใน ภายหลังว่าให้นับแต่วันใดวันหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ในระหว่างที่ระยะเวลาตามคำสั่งยังไม่ครบกำหนดหรือการปฏิบัติตามวิธีการหรือ เงื่อนไขในคำสั่งยังไม่เสร็จสิ้น เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลให้มีคำสั่ง กำหนดวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของตนก็ได้

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดตามวรรคสี่แล้ว คำสั่งนั้นยังคงมีผลต่อไป เท่าที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล แต่ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีได้ขอบังคับ คดีภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งเพื่อให้ปฏิบัติตามคำพิพากษา หรือคำสั่ง ให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นอันยกเลิกเมื่อสิ้นระยะเวลาเช่นว่านั้น

มาตรา ๒๗๔ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรักษาไว้โดยปลอดภัยซึ่งเงิน ทรัพย์สิน และเอกสารที่ได้มาตามอำนาจหน้าที่ของตน รวมทั้งให้มีอำนาจขัดขวางมิให้บุคคลใดสอดเข้าเกี่ยวข้อง โดยมีขอบด้วยกฎหมายกับเงินหรือทรัพย์สินหรือเอกสารเช่นว่านั้น ตลอดจนมีอำนาจติดตามและเอา คืนซึ่งเงินหรือทรัพย์สินหรือเอกสารดังกล่าวจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือเอาไว้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็น เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจช่วยเหลือได้ในกรณีเช่นนี้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับกุมและควบคุมตัวผู้สอดเข้าเกี่ยวข้องหรือผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือตามวรรคหนึ่งได้เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดี

มาตรา ๒๗๕ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือมีบัญชีเอกสารจดหมาย หรือวัตถุอื่นใดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือกิจการของลูกหนี้ตามคำพิพากษาอยู่ในสถานที่ใด ๆ ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษารอบครองหรือครอบครองร่วมกับผู้อื่น ให้เจ้า พนักงานบังคับคดีมีอำนาจค้นสถานที่ดังกล่าวทั้งมีอำนาจตรวจสอบและยึดบัญชีเอกสาร จดหมาย หรือวัตถุอื่นใดอันเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือกิจการของ

ลูกนี้ตามคำพิพากษามาเพื่อตรวจสอบได้และมี อำนาจกระทำการใด ๆ ตามที่จำเป็นเพื่อเปิดสถานที่
ดังกล่าวรวมทั้งตู้นิรภัย ตู้หรือที่เก็บของอื่น ๆ

เอกสารแนบหมาย ๒

ร้องปอท. ถูกหลอกลงทุน 'บิทคอยน์' สูญเงินร่วม ๕๐๐ ล้าน

ผู้เสียหายร้องปอท. ถูกบ.รับชุดเหรียญสกุลดิจิทัล “บิทคอยน์” เบียดเงินปันผลสูงกว่า ๕๐๐ ล้าน

เมื่อวันที่ ๑๕ ก.พ. ๖๒ ที่กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บก.ปอท.) เมื่อเวลา ๑๔.๕๐ น. วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ นายจิรัฐวัฒน์ จีระสมบัติ อายุ ๓๔ ปี พร้อม ๕ ตัวแทนผู้เสียหาย กรณีลงทุนเงินดิจิทัลสกุลบิทคอยน์กับเว็บไซต์ชื่อดัง ซึ่งมีบริษัทแห่งหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการให้เช่าเครื่องมือชุดเหรียญ เดินทางเข้าพบ พ.ต.อ.นิติพัฒน์ วุฒิบุญยสิทธิ์ ผกก. (สอบสวน) บก.ปอท. เพื่อร้องขอให้ทำการตรวจสอบเว็บไซต์และบริษัทดังกล่าว หลังพบพิรุชไม่สามารถถอนเงินออกจากระบบได้

นายจิรัฐวัฒน์ กล่าวว่าตนและผู้เสียหายอีกกว่าหลายพันคน ได้ร่วมลงทุนกับเว็บไซต์ดังกล่าว หลังพบเป็นโฆษณาอยู่ในโลกโซเชียล อีกทั้งยังทราบว่าบริษัทแห่งนี้ เป็นสาขาถูกมาจากต่างประเทศ และมีที่ตั้งอยู่จริงใน จ.เชียงใหม่ รวมถึงสาขาในกรุงเทพฯ จึงเกิดความน่าเชื่อถือ และตัดสินใจลงทุนกับเว็บไซต์ดังกล่าว โดยต่อมา ได้ทราบข้อกำหนดเงื่อนไขว่า จะต้องสมัครเป็นสมาชิกของเว็บไซต์โดยเสียเงินฝากเข้าในระบบ เริ่มต้นที่ ๒,๐๐๐ บาท จากนั้นทางบริษัทจะทำการแสวงหาบิทคอยน์มาให้ ซึ่งจะได้รับเงินปันผลมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินฝากที่อยู่ในบัญชีของระบบเว็บไซต์

นายจิรัฐวัฒน์ กล่าวต่อว่าผู้เสียหายบางรายหลงเชื่อฝากเงินเข้าระบบไว้จำนวนมากที่สุดกว่า ๑๐ ล้านบาท โดยในช่วงแรกทางเว็บไซต์ก็สามารถหาบิทคอยน์มาให้ตามความต้องการของพวกตนได้ และเมื่อนำบิทคอยน์ไปตรวจสอบก็พบว่า เป็นของจริงสามารถใช้งานได้ จึงทำให้ผู้เสียหายเชื่อใจและลงทุนมากขึ้น นายจิรัฐวัฒน์ กล่าวอีกว่า ต่อมาช่วงเดือนตุลาคมปี ๒๕๖๑ ทางเว็บไซต์ได้ออกประกาศเปลี่ยนแปลงการจ่ายเงินค่าตอบแทน และชะลอการถอนบิทคอยน์ออกจากระบบจนกระทั่งช่วงมกราคมที่ผ่านมา ได้ประกาศระงับการถอนบิทคอยน์ออกจากระบบทั้งหมด ทั้งนี้ได้มีการติดต่อไปยังบริษัทเว็บไซต์ดังกล่าวก็ได้รับคำชี้แจงที่ไม่ชัดเจน จึงทำให้ผู้เสียหายเริ่มไม่ไว้วางใจว่าจะมีลักษณะการหลอกลวงฉ้อโกงประชาชนหรือไม่ ซึ่งมูลค่าความเสียหายในขณะนี้ คาดว่ารวมแล้วสูงกว่า ๕๐๐ ล้านบาท

เบื้องต้น พ.ต.อ.นิติพัฒน์ กล่าวว่า จากการตรวจสอบพฤติกรรมของเว็บไซต์ดังกล่าว พบว่า ไม่อยู่ในอำนาจการสืบสวนสอบสวนของบก.ปอท. จึงได้ประสานไปยังพนักงานสอบสวนของกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (บก.ปอศ.) เพื่อให้รับเรื่องของผู้เสียหายไปทำการสืบสวนสอบสวน หากพบว่ามีการกระทำความผิดจริงก็จะดำเนินการเรียกบริษัทดังกล่าวมาให้ปากคำก่อนแจ้งข้อกล่าวหาต่อไป